

Sygn. akt **II AKa 100/14**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Olszewski (spr.)
Sędziowie:	SA Stanisław Stankiewicz SA Andrzej Wiśniewski
Protokolant:	st. sekr. sądowy Jorella Atraszkiewicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej del. do Prokuratury Apelacyjnej Jerzego Barana

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2014 r. sprawy

K. B.

oskarżonego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i inne

z powodu apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie

z dnia 25 listopada 2013 r., sygn. akt II K 76/12

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelacje prokuratora i obrońcy oskarżonego za oczywiście bezzasadne,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. L. (1) kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa połowę wydatków za postępowanie odwoławcze i wymierza mu 600 (sześćset) złotych opłaty za drugą instancję, a drugą połowę wydatków obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt II AKa 100/14

UZASADNIENIE

K. B. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 8 marca 2012r. w S., działając w zamiarze bezpośrednim pozbawienia życia żony E. B., uderzył wymienioną nożem w jamę brzuszną, powodując ranę kłutą brzucha, skośną dwuskrzydłową o wymiarach skrzydeł 3cm i 2 cm, drążącą do jamy otrzewnej, z uszkodzeniem mięśnia prostego brzucha po stronie prawej i brzegu wątroby, powodując

wstrząs krwotoczny, czym spowodował u pokrzywdzonej rozstrój zdrowia i uszkodzenie narządów ciała na czas powyżej 7 dni w rozumieniu art. 157 § 1 kk, lecz zamierzonego celu nie osiągnął na skutek udzielenia E. B. niezwłocznej pomocy medycznej,

tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk i art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk;

II. w okresie od 1998r do 8 marca 2012r. S. znęcał się fizycznie i psychicznie nad swoją żoną E. B. w ten sposób, iż wszczywał awantury w trakcie, których używał wobec niej słów powszechnie uznanych za obelżywe i wulgarne, zakłócał spoczynek nocny, kierował groźby popełnienia przestępstwa na jej szkodę, niszczył przedmioty w mieszkaniu, oskarżał pokrzywdzoną o zdrady i nękał telefonami oraz znęcał się w sposób fizyczny nad wymienioną w ten sposób, iż szarpał ją, popychał i uderzał w twarz,

tj. o przestępstwo z art. 207 § 1 kk.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 25 listopada 2013 r., oskarżonego K. B. uznano za winnego tego, że w dniu 8 marca 2012 roku w S., działając w zamiarze bezpośrednim pozbawienia życia swojej żony E. B., uderzył wymienioną nożem w jamę brzuszną, powodując u niej ranę kłutą brzucha, drążącą do jamy otrzewnej, z uszkodzeniem mięśnia prostego brzucha po stronie prawej i brzegu wątroby, w wyniku czego doszło do wstrząsu krwotocznego, przez co spowodował u pokrzywdzonej ciężki uszczerbek na zdrowiu pod postacią choroby realnie zagrażającej życiu, lecz zamierzonego celu nie osiągnął na skutek niezwłocznie udzielonej E. B. pomocy medycznej, to jest popełnienia przestępstwa z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk i art. 156 § 1pkt2 kk przy zastosowaniu art. 11 § 2 kk i za to, na podstawie art. 14 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk przy zastosowaniu art. 11 § 3 kk, skazano go na karę 8 (ośmiu) lat pozbawienia wolności.

Nadto, odnośnie pkt. II oskarżenia, uznano oskarżonego K. B. za winnego tego, że w okresie od 1998 roku do dnia 8 marca 2012 roku w S., znęcał się psychicznie i fizycznie nad swoją żoną E. B. w ten sposób, że wszczywał awantury w trakcie, których używał wobec pokrzywdzonej słów powszechnie uznanych za obelżywe i wulgarne, szarpał ją, popychał i uderzył w twarz, zakłócał spoczynek nocny, kierował groźby popełnienia przestępstwa na jej szkodę, oskarżał o zdrady oraz nękał ją telefonami, to jest popełnienia przestępstwa z art. 207 § 1 kk i za to, na podstawie art.207 § 1 kk, skazano go na karę roku pozbawienia wolności

Na podstawie art.85 kk i art.86 § 1 kk połączono wymierzone oskarżonemu K. B. kary pozbawienia wolności i skazano go na łączną karę 8 (ośmiu) lat pozbawienia wolności, na poczet której na podstawie art.63 § 1 kk, zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 13 marca 2012 roku do dnia 25 listopada 2013 roku.

Na podstawie art.46 § 1 kk orzeczono od oskarżonego K. B. na rzecz pokrzywdzonej E. B. kwotę 30.000 zł. (trzydzieści tysięcy złotych 00/100) tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w dniu 8 marca 2012 roku.

Na podstawie art.44 § 2 kk orzeczono przepadek na rzecz Skarbu Państwa przez zniszczenie dowodu rzeczowego opisanego w wykazie dowodów rzeczowych (...) k.136-137 pod poz. 15 oraz opisanego w wykazie dowodów rzeczowych (...) k.212 pod poz.1 poprzez pozostawienie w aktach sprawy na k.29, a na podstawie art.230 § 2 kpk dowody rzeczowe opisane w wykazie (...) k.136-137 pod pozycjami od 1 do 7 nakazano wydać E. B., natomiast pod pozycjami od 8 do 14 K. B., jako zbędne dla postępowania karnego.

Zwolniono oskarżonego od kosztów sądowych, w tym od uiszczenia opłaty.

Powyższy wyrok zaskarżył obrońca oskarżonego i prokurator.

Obrońca K. B. wyrokowi zarzucił:

„ 1. Obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7 kpk polegającą na dowolnej ocenie wyjaśnień oskarżonego i zeznań pokrzywdzonej oraz świadków i przyjęciu, że wiarygodne są zeznania pokrzywdzonej i jej córki dotyczące znęcania się przez oskarżonego nad E. B., kiedy zawierają one sprzeczności, są niekonsekwentne

i sprzeczne z wyjaśnieniami oskarżonego, który wskazywał że nie znęcał się nad swoją żoną, a następnie wybiórcze potraktowanie zeznań P. B., L. Ś. i sąsiadów oskarżonego i wskazywanie w nich jedynie elementów domniemujących znęcanie się, kiedy zeznania powyższych świadków obejmowały w przeważającej części negację zachowań sprawczych, składających się na znamiona przestępstwa znęcania się w szczególności takich jak awantury, wyzywanie, szarpanie, popychanie, kiedy ocena wszelkich dowodów w sprawie winna być dokonana zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego, wiedzy i logicznego rozumowania, a tym samym nie pozwala ona na przypisanie oskarżonemu sprawstwa czynu z art. 207 § 1 kk.,

2. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7 kpk polegającą na przekroczeniu zasad swobodnej oceny dowodów i odmówieniu wiary wyjaśnieniom oskarżonego w części, w której kwestionował on swój zamiar zabójstwa E. B., pominięciu dowodu w postaci części opinii biegłego R. L. (2) odnoszącej się do motoryki ruchu ciała pokrzywdzonej E. B. w momencie uderzenia nożem i możliwej przypadkowości sposobu i skutku uderzenia, a także części zeznań pokrzywdzonej i świadka P. B. wskazujących na przypadkowość użycia noża, które to dowody prawidłowo ocenione przy uwzględnieniu zasad doświadczenia życiowego, wiedzy wskazują na niemożliwość przypisania oskarżonemu działania z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia swojej żony E. B. tj. na niemożliwości przypisania oskarżonemu czynu z art. 148 § 1 kk.”

W oparciu o powyższe zarzuty, skarżący wniósł o”

- „1. zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. 1 i 2 przez uniewinnienie oskarżonego K. B. od zarzucanych mu czynów,
2. ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.”

Prokurator zarzucił wyrokowi „rażącą niewspółmierność kary poprzez wymierzenie zbyt łagodnej kary orzeczonej wobec oskarżonego K. B. za przestępstwo z art. 148 § 1 kk i art. 156 § 1 pkt. 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w stosunku do stopnia winy, społecznej szkodliwości zarzucanego mu czynu, okoliczności jego popełnienia, a w szczególności celów kary w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej, a nadto zbyt łagodnej kary łącznej orzeczonej wobec oskarżonego z zastosowaniem niesłusznie zasady pełnej absorpcji, co wynika z faktu, iż niewłaściwie oceniono dyrektywy słuszności i celowości karania, poprzez błędne zbadanie ścisłości związku podmiotowo-przedmiotowego mięty tymi przestępstwami, co wpłynęło na wymierzenie kary przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji, a ponadto niesłusznie sąd odstąpił od orzeczenia wobec K. B. środka karnego w postaci zakazu zbliżania się oraz kontaktowania z pokrzywdzoną E. B., uznając, iż nie ma podstaw faktycznych i prawnych do zastosowania takiego środka, gdy tymczasem właściwa ocena okoliczności spraw w kontekście postawy oskarżonego oraz prawnie chronionych interesów pokrzywdzonej wskazywały na konieczność zastosowania takiego środka karnego.”

Podnosząc powyższy zarzut, oskarżyciel publiczny wniósł o :

- „ I. zmianę wyroku w pkt. 1 wyroku i orzeczenia wobec oskarżonego kary 10 lat pozbawienia wolności
- II. zmianę wyroku w części w pkt. 3 wyroku i orzeczenia wobec oskarżonego kary łącznej 11 lat pozbawienia wolności
- III. orzeczenie wobec oskarżonego K. B. środka karnego w postaci zakazu kontaktowania się i zbliżania na odległość do 100 metrów do pokrzywdzonej E. B. bez jej wyraźnej zgody przez okres 10 lat
- IV. W pozostałym zakresie o utrzymanie orzeczenia w mocy.”

Ponieważ wniosek o pisemne uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego , w trybie art. 457 § 2 k.p.k. złożył oskarżony, poniżej przedstawione rozważania będą dotyczyć tylko apelacji obrońcy K. B..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd rozstrzygający przeprowadził pełne postępowanie dowodowe. Następnie zgromadzone dowody ocenił zgodnie z zasadami wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego. W pisemnym uzasadnieniu, Sąd Okręgowy jasno przedstawił swój tok myślenia. To zaś pozwoliło na ocenę, czy orzekał na podstawie całokształtu zebranych dowodów oraz czy jego oceny są uzasadnione i logiczne. Sąd Apelacyjny w całości podziela sposób rozumowania sądu I instancji i odwołuje się do rozważań tegoż sądu (vide k. 633-642 akt).

Zeznania pokrzywdzonej, dzieci i kilku znajomych układają się w logiczną całość i pozwalają na przyjęcie, że oskarżony znęcał się fizycznie i psychicznie nad żoną. Nie wolno, a tak czyni obrońca w apelacji, na podstawie pojedynczych zdań stwierdzających, iż w pewnym okresie dany świadek nie widział negatywnych zachowań oskarżonego wobec żony, budować tezę że do znęcania nie doszło. Opisywane przestępstwo, z samej swojej natury, zawsze rozgrywa się w gronie najbliższych. Dlatego trudno jest o świadków, spoza tego grona, którzy opisyaliby wiele negatywnych zachowań K. B. wobec żony. Jednak to co opisali „obcy” świadkowie dobrze koresponduje z zeznaniami pokrzywdzonej i dorosłych dzieci. Trzeba też pamiętać, że E. B. była osobą zamkniętą w sobie i nie chciała ujawniać swoich osobistych problemów.

Odnosnie zdarzenia w dniu 8 marca 2012 r., to ustalenia sądu rozstrzygającego także nie budzą jakichkolwiek wątpliwości. Zeznania E. B. i syna P. B. są zgodne i pozwalają na stwierdzenie, że cios zadany nożem kuchennym w brzuch pokrzywdzonej, przez oskarżonego, był celowy. Poprzedziła go nie tylko interwencja policji, która dodatkowo rozłościła oskarżonego, ale przede wszystkim jego wyjście do kuchni i powrót do pokoju z nożem kuchennym, którym natychmiast zadał cios żonie. Nie ma tu żadnej przypadkowości. Zresztą oskarżony sam w swoich wyjaśnieniach podawał, że po wyjęciu noża z ciała żony, podobny cios w brzuch zadał sobie, bo chciał się zabić. To zaś świadczy o tym, że oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia E. B..

W tym kontekście, nie mają żadnego znaczenia hipotetyczne rozważania czy pokrzywdzona została ugodzona przypadkowo.

Ta więc sprawstwo oskarżonego, i to w obu przypisanych mu przestępstwach, jak i ich kwalifikacja prawna nie budzą wątpliwości (por. k. 643-650 akt).

Również orzeczone wobec K. B. kary jednostkowe oraz kara łączna pozbawienia wolności nie razią swoją surowością. Znęcanie, choć długie, nie było szczególnie drastyczne. Dlatego słusznie za to przestępstwo sąd rozstrzygający orzekł karę roku pozbawienia wolności. Ponieważ usiłowanie zabójstwa niejako kończyło okres znęcania, a jednocześnie ten drugi czyn był częściowo skutkiem wcześniejszego zachowania oskarżonego wobec żony - nie razi surowością orzeczenie przez Sąd Okręgowy kary łącznej w najniższej możliwej wysokości.

Również kara wymierzona oskarżonemu za usiłowanie zabójstwa nie tylko nie razi surowością, ale jest karą łagodną. Uwzględnia także okoliczności przemawiające za K. B., w szczególności to, że sam też chciał się zabić.

Tak oceniając, Sąd Odwoławczy uznał apelację obrońcy oskarżonego za oczywiście bezzasadną.

O wydatkach za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 633 w zw. z art. 627 k.p.k., natomiast o opłacie za drugą instancję - na podstawie art. 8 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r., nr 49, poz. 223 z późniejszymi zmianami).

Natomiast o wynagrodzeniu za obronę z urzędu przed Sądem Apelacyjnym orzeczono na podstawie § 14 ust. 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackiej (..) - Dz. U. z 2013 r., poz. 461.